

UITSPRAAK 12-015

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake

het beroep van XXX, appellante

tegen

XXX in haar hoedanigheid van examiner van de onderwijseenheid Burgerlijk

Procesrecht, verweerder

1. Ontstaan en loop van het geding

Met de op 17 februari 2012 ingekomen brief van 13 februari 2012 tekent appellante beroep aan tegen het besluit van XXX, in haar hoedanigheid van examiner van de onderwijseenheid Burgerlijk Procesrecht, van 10 januari 2012, waarbij het tentamen Burgerlijk Procesrecht wegens fraude ongeldig is verklaard, het cijfer is vastgesteld op 1 en is medegedeeld dat van de fraude een aantekening wordt gemaakt in het persoonsdossier van appellante.

Door appellante wordt - kort weergegeven – aangevoerd dat er niets in haar wetboek is bijgeschreven, maar dat het enkel arceringen van letters betreft. Voorts geeft zij aan dat het een wetboek van 2010/2011 betreft, terwijl zij bij de voorbereidingen het wetboek van 2011/2012 heeft gebruikt. Appellante verklaart dat op de dag van het tentamen de trein van Den Haag naar Leiden niet reed. Daardoor moest zij terug naar huis om ander vervoer te regelen. Bij het weggaan kon zij het wetboek 2011/2012 niet vinden en heeft zij de versie 2010/2011 meegenomen. Dit wetboek heeft zij vorig jaar aan iemand uitgeleend. Appellante geeft aan dat zij de arceringen niet heeft aangebracht en dat zij geen tijd had om het wetboek voorafgaande aan het tentamen te controleren. Appellante is van mening dat zij niet als fraudeur kan worden aangemerkt en vindt het niet terecht dat er een aantekening in haar dossier is gemaakt.

Overeenkomstig artikel 7.61, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (“WHW”) heeft verweerder appellante uitgenodigd voor een gesprek op 2 maart 2012, om te bezien of en minnelijke schikking mogelijk is. Het is het College niet gebleken dat appellant en verweerder een minnelijke schikking hebben bereikt.

Uitspraak
12-005
Blad 2/6

Bij brief van 5 maart 2012 is een verweerschrift ingediend. Daarin is aangegeven dat het aanbrengen van verwijzingen naar arresten in het wetboek bij dit tentamen niet was toegestaan. Dit staat vermeld in artikel 8.1 in verbinding met artikel 8.2 van de Regels en Richtlijnen Tentamens en Examens bacheloropleiding FdR ("R&R"), in het werkboek en op de Blackboardpagina van het vak.

Verweerder geeft aan dat een docent van het vak tijdens een controle verwijzingen naar jurisprudentie heeft aangetroffen in het wetboek van appellante, doordat in het wetboek letters zijn onderstreept, die tezamen gezien de namen van arresten vormen. Verweerder merkt dit aan als fraude. De omstandigheid dat appellante haar wetboek eerder heeft uitgeleend maakt dat niet anders.

Het beroep is behandeld op 18 april 2012 tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College. Appellante is in persoon ter zitting verschenen.

Verweerder, XXX, is eveneens verschenen.

Appellante overlegt een pleitnota en pleit overeenkomstig. Een afschrift hiervan is aan deze uitspraak gehecht.

Verweerder licht toe dat zij op vakantie was op het moment dat zij van het College het verzoek kreeg appellante uit te nodigen voor een gesprek. Helaas is dit verzoek niet door een van haar collega's opgepakt. Later heeft dit gesprek wel plaatsgevonden.

Voorts verklaart zij dat het opleggen van het cijfer 1 een standaardprocedure is, indien ongeoorloofde aantekeningen in een wetboek worden aangetroffen. Daarna wordt contact opgenomen met de Examencommissie om te zien of er eerder fraude is geconstateerd. In dit geval bleek dat niet het geval. Verweerder vond de geconstateerde fraude niet zodanig ernstig dat zij de kwestie heeft doorgezonden naar de Examencommissie teneinde te bereiken dat deze commissie verdergaande maatregelen zou opleggen.

Verweerder merkt op dat tijdens het gesprek met appellante de deur van de kamer waarin het gesprek plaatsvond open is gelaten, omdat in het verleden vervelende incidenten hebben plaatsgevonden. Pas later hoorde zij dat appellante dit vervelend vond. Hierop is zij uitgenodigd voor een tweede gesprek, in bijzijn van de heer Elias, als onafhankelijk derde. Om alsnog tot een schikking te komen heeft verweerder aangeboden het woord 'fraude' uit het bestreden besluit te schrappen en opnieuw te versturen. Appellante is hierop niet ingegaan.

Verweerder wijst erop dat het niet mogelijk is om géén aantekening in het studentendossier op te nemen, aangezien dit dwingend is neergelegd in artikel 13 van de R&R.

Appellante geeft aan dat zij door de wijze waarop zij behandeld is zwaarder is gestraft dan anderen. Daarnaast merkt zij op dat er zo weinig aantekeningen in het wetboek stonden dat het haar niet was opgevallen. Zij vindt het niet redelijk dat haar deze straf is opgemeld.

Verweerder geeft aan dat zij de mildste vorm van sanctie heeft opgelegd.

**Uitspraak
12-005**

Blad 3/6

2. De overwegingen ten aanzien van de ontvankelijkheid

Met de op 17 februari 2012 door het College ontvangen brief van 13 februari 2012 heeft appellante tijdig beroep ingesteld tegen het besluit van 10 januari 2012. Het beroepschrift voldoet ook overigens aan de daaraan ingevolge de Algemene wet bestuursrecht (“Awb”) en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (“WHW”) gestelde eisen, zodat het administratief beroep ontvankelijk is.

3. De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het beroep richt zich tegen het besluit van 10 januari 2012, waarbij het tentamen Burgerlijk Procesrecht wegens fraude ongeldig is verklaard, het cijfer is vastgesteld op 1 en is medegedeeld dat van de fraude een aantekening wordt gemaakt in haar persoonsdossier.

Het college dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, WHW te beoordelen of de bestreden besluiten al dan niet in strijd zijn met het recht.

Ingevolge artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW kan de Examencommissie, indien een student of extraneus fraudeert, de betrokkene het recht ontnemen één of meer door de Examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende een door de Examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste een jaar. Bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de Examencommissie de inschrijving voor de opleiding van betrokkene definitief beëindigen.

Ingevolge het derde lid, eerste volzin, voor zover thans van belang, stelt de Examencommissie regels vast over de uitvoering van de taken en bevoegdheden, bedoeld in het tweede lid, en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen. Met de R&R heeft verweerder, voor zover hier van belang, uitvoering gegeven aan artikel 7.12b, derde lid, eerste volzin, van de WHW.

In de R&R is voor zover hier van belang het volgende bepaald:

“7.5 Bij het afleggen van een tentamen dient een student zich te onthouden van elke gedraging die de indruk wekt van een onregelmatigheid of fraude. Bij het afleggen van een tentamen mag een student slechts gebruik maken van hulpmiddelen (zoals wetboeken en andere tekstenbundels), waarvan de examinerator het gebruik heeft toegestaan.

(...)

8.1 Wanneer een student bij het afleggen van een tentamen gebruik mag maken van een door hem meegebrachte wettekst, mag deze wettekst geen aantekeningen bevatten.

8.2 Onder aantekeningen in de zin van het vorige lid worden niet verstaan:

- onderstrepingen, arceringen en markeringen met fluoriserende stift;
- verwijzingen naar wetsartikelen;
- verwijzingen naar jurisprudentie en andere literatuur, mits dit expliciet voor een bepaald tentamen

is toegestaan;

- randwoorden die door de uitgever van een wetgevingsbundel zijn aangebracht.

(...)

Uitspraak
12-005
Blad 4/6

9.3 In geval van een onregelmatigheid of fraude kan de examiner een student onmiddellijk uitsluiten van verdere deelneming aan het tentamen. De examiner kan voorwerpen die de student bij zich heeft en die van belang kunnen zijn voor de beoordeling van de onregelmatigheid of fraude onder zich nemen.

(...)

9.5 Indien de examiner, onverminderd het bepaalde in de leden 2 en 3 van dit artikel, van mening is dat naar aanleiding van een geconstateerde onregelmatigheid of fraude ten aanzien van een student een ordemaatregel, anders dan onmiddellijke uitsluiting van verdere deelneming aan het tentamen, dient te worden uitgesproken, dan neemt hij contact op met de Examencommissie.

(...)

11.2 Wanneer een onregelmatigheid of fraude niet vooral daarin bestaat dat de ordentelijke gang van zaken tijdens het tentamen wordt verstoord, staan voor de examiner twee wegen open:

a. de examiner kan de fraude of onregelmatigheid zelf afdoen door als uitslag van het tentamen het cijfer één vast te stellen;

b. de examiner kan de Examencommissie vragen een ordemaatregel uit te spreken.

Wanneer de examiner hiertoe overgaat, kan hij overigens ook in dit geval zelf als uitslag van het tentamen het cijfer één vaststellen: de door de Examencommissie uit te spreken ordemaatregelen hebben dan een aanvullend karakter.

13. Indien een ordemaatregel wordt getroffen zoals genoemd in de artikelen 9 tot en met 12 wordt dit aangetekend in het elektronisch persoonsdossier (ISIS of Campus Solutions) van de student.”

Het College ziet zich voor de vraag gesteld of appellante (toerekenbaar) in strijd heeft gehandeld met enige regel ten aanzien van het afleggen van een tentamen als gevolg waarvan aan hem een maatregel kon worden opgelegd.

De examiner heeft kopieën van het tijdens het tentamen in beslag genomen wetboek ter inzage aan het College overgelegd. Het College heeft vastgesteld dat in het wetboek ongeoorloofde verwijzingen zijn aangebracht, door letters zodanig te markeren dat naar namen van arresten werd verwezen. Tussen partijen is niet in geschil dat de kopieën afkomstig zijn uit het wetboek dat tijdens het tentamen in beslag genomen is en dat appellante het wetboek tijdens het tentamen op haar tafel had liggen.

De examiner stelt zich terecht en op goede gronden op het standpunt dat het enkele feit dat een student ten tijde van het tentamen in het bezit is van een wetboek waarin ongeoorloofde aantekeningen zijn opgenomen reeds in strijd is met artikel 8 van de R&R. Dit handelen wordt aangemerkt als fraude; opzet aan de zijde van de student is daartoe niet vereist en evenmin dat de aantekeningen door de student zelf zijn aangebracht. Teneinde overtreding van voornoemde bepaling te voorkomen dient iedere student die deelneemt aan een tentamen waarbij gebruik mag worden gemaakt van een wetbundel of ander niet door of vanwege de faculteit voor dat tentamen ter beschikking gesteld studiemateriaal, er zorg voor te dragen dat daarin geen ongeoorloofde aantekeningen zijn

Uitspraak

12-005

Blad 5/6

aangebracht. Indien de student desalniettemin na aanvang van het tentamen constateert dat in de wetbundel ongeoorloofde aantekeningen zijn aangebracht, dient hij dit onverwijld en uit eigener beweging te melden bij de examiner. Tenzij de examiner bereid en in staat is een vervangende wetbundel te verstrekken, kan dit tot gevolg hebben dat de desbetreffende student het tentamen zal moeten afleggen zonder gebruik van een wetbundel te kunnen maken dan wel dat hij besluit van het afleggen van het tentamen af te zien. Dit komt echter geheel voor rekening en risico van de desbetreffende student.

De omstandigheid dat appellante bij de controle van de wetbundels door de examiner tijdens het tentamen in het bezit was van een wetbundel waarin ongeoorloofde aantekeningen waren aangebracht, betekent reeds dat zij heeft verzuimd voorafgaande aan het tentamen het wetboek te controleren op ongeoorloofde aantekeningen dan wel dit aanstonds te melden bij de examiner, indien zij dit wel geconstateerd had. Zoals hiervoor is overwogen, dient dit nalaten te worden aangemerkt als fraude en rechtvaardigt dit het opleggen van een maatregel. Verweerder heeft daartoe dan ook terecht besloten.

Hieraan doet niet af dat - naar appellante stelt - de overtreding niet aan haar kan worden toegerekend gezien de stressvolle situatie voorafgaande aan het tentamen en de omstandigheid dat de aantekening naar haar mening marginaal waren. Het is dan ook haar verantwoordelijkheid er zorg voor te dragen dat zij voldoet aan alle eisen die voor deelname aan het tentamen gelden.

Het College overweegt met betrekking tot de evenredigheid van de opgelegde sanctie het volgende.

Ter zitting heeft verweerder uiteengezet dat zij de meest milde vorm van sanctie heeft opgelegd. Zij heeft er niet voor gekozen de kwestie voor te leggen aan de Examencommissie, die had kunnen besluiten aanvullende sancties op te leggen. Daarbij is mede in aanmerking genomen dat appellante niet eerder op frauduleus handelen is betrapt. Gelet hierop en gegeven de aard en omvang van de in de wetbundel aanwezige ongeoorloofde aantekeningen, is het College van oordeel dat verweerder door het ongeldig verklaren van het tentamen, het cijfer vast te stellen op 1 en het maken van een aantekening van fraude in het studentendossier geen onevenredige maatregel heeft opgelegd en dientengevolge niet in strijd met het recht heeft gehandeld. Uitgangspunt binnen het College, alsmede de universiteit, is immers dat fraude in welke vorm of omvang ook, binnen een academische omgeving niet getolereerd wordt.

Het College merkt hieromtrent uitdrukkelijk op dat zij de aan appellante opgelegde sancties niet als onredelijk ervaart, nu in een identiek geval de betrokken student, onder andere gedurende een half jaar uitgesloten is geweest van deelname aan alle tentamens van de faculteit. In deze kwestie heeft het College de sanctie in stand gelaten.

Nu ook overigens niet is gebleken van andere feiten of omstandigheden die tot een andersluidend oordeel zouden moeten leiden, dient het beroep ongegrond te worden verklaard.

Uitspraak
12-005
Blad 6/6

4. De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

verklaart het beroep **ONGEGROND**.

Aldus vastgesteld op 1 mei 2012 door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. A.L.P. van Os-Ravesloot (voorzitter), dr. mr. A.C.G. Wenink, dr. J.J.G.B. de Frankrijker, mr. C. de Groot en C. Meerman (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. W.J. de Wit.

mr. A.L.P. van Os-Ravesloot,
voorzitter

mr. W.J. de Wit,
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: